

Kiertotalous– uuden kestävän talouden perusta

Kiertotalousfoorumi 2025
@Salo
30.10.2025

Reijo Karhinen
Vuorineuvos
@reijokarhinen

Kuka puhuu? Mistä maailmasta ajatukseni kumpuavat?

- Yritysjohtaja, hallitusammattilainen 1979 ->
  - Finanssialan murros: OP Ryhmä lähes 40 v, digitalisaatio, toimialaliukumat, asiakaskäyttäytymisen valtaisa muutos
  - Rakennusala, betonteollisuus, teleliiketoiminta
- Ruokajärjestelmän murros
  - Uusi alku – Maatalous on myös tulevaisuuden elinkeino – selvityshenkilö
  - Yhteinen Ruokapöytä pj 2019 – 3/2023
- Vihreä siirtymä
  - Uusi suunta – Ehdotus kiertotalouden strategiseksi ohjelmaksi 1/2021, ohjausryhmän pj
  - Kestävän elvytyksen työryhmän jäsen 4 – 10/ 2020
  - Vihreän siirtymän rahoituksen työryhmän jäsen 1/ 2022 – 10/2022
- Metsänomistaja
- Mottoni: ”Ole avoin uudelle”

Harrastuksena vanhojen hirsitalojen purkaminen, siirto ja uudelleen pystytys

Luonnonvarojen ylikulutus on tullut tiensä päähän!!!

*Jos olet tämän jo sisäistänyt, olet edelläkävijä

***Jos olet edelleen tämän näkemyksen kyseenalaistaja, lupaathan hakea
vielä lisätietoa – lastemme tähden**

**P.S. Keskimäärin materiaaleja käytetään Euroopassa vain kerran. Heitämme pois noin 80 %
kuluttajatuotteista**

Nykytahdilla globaali resurssien käyttö yli tuplaantuu 2060 mennessä

* Suomi kuluttaa Euroopassa eniten luonnonvaroja henkeä kohden

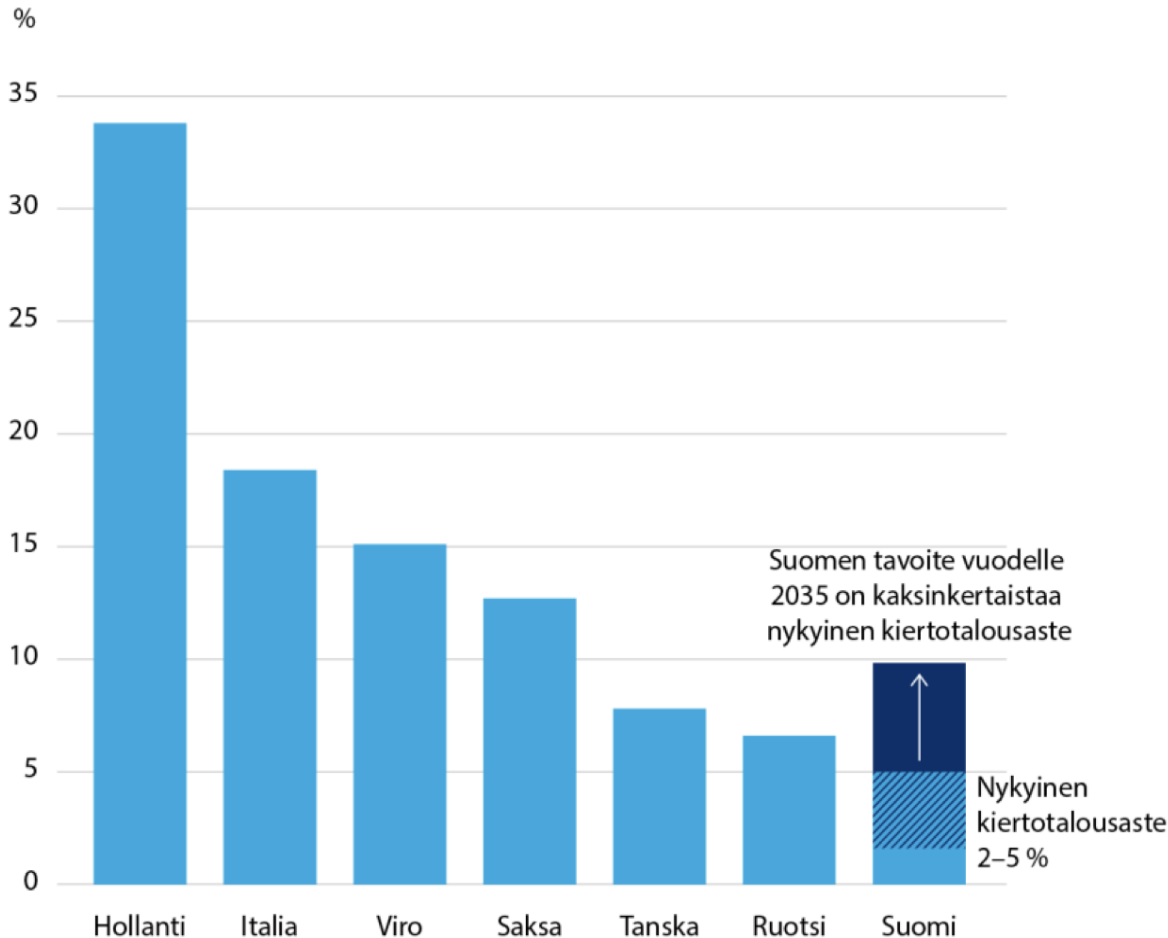
* Materiaalien, polttoaineiden ja ruoan tuotanto sekä prosessointi aiheuttavat noin puolet globaaleista hiilidioksidipäästöistä

Kiertotalousohjelman tavoitteet

- Uusiutumattomien luonnonvarojen kasvun rajoittaminen v. 2015 tasolle
- Resurssien tuottavuuden tuplaaminen 2035 mennessä
- Materiaalien kiertotalousasteen eli kierrätysmateriaalien käytön tuplaaminen

Suomella on matkaa Euroopan kärkeen

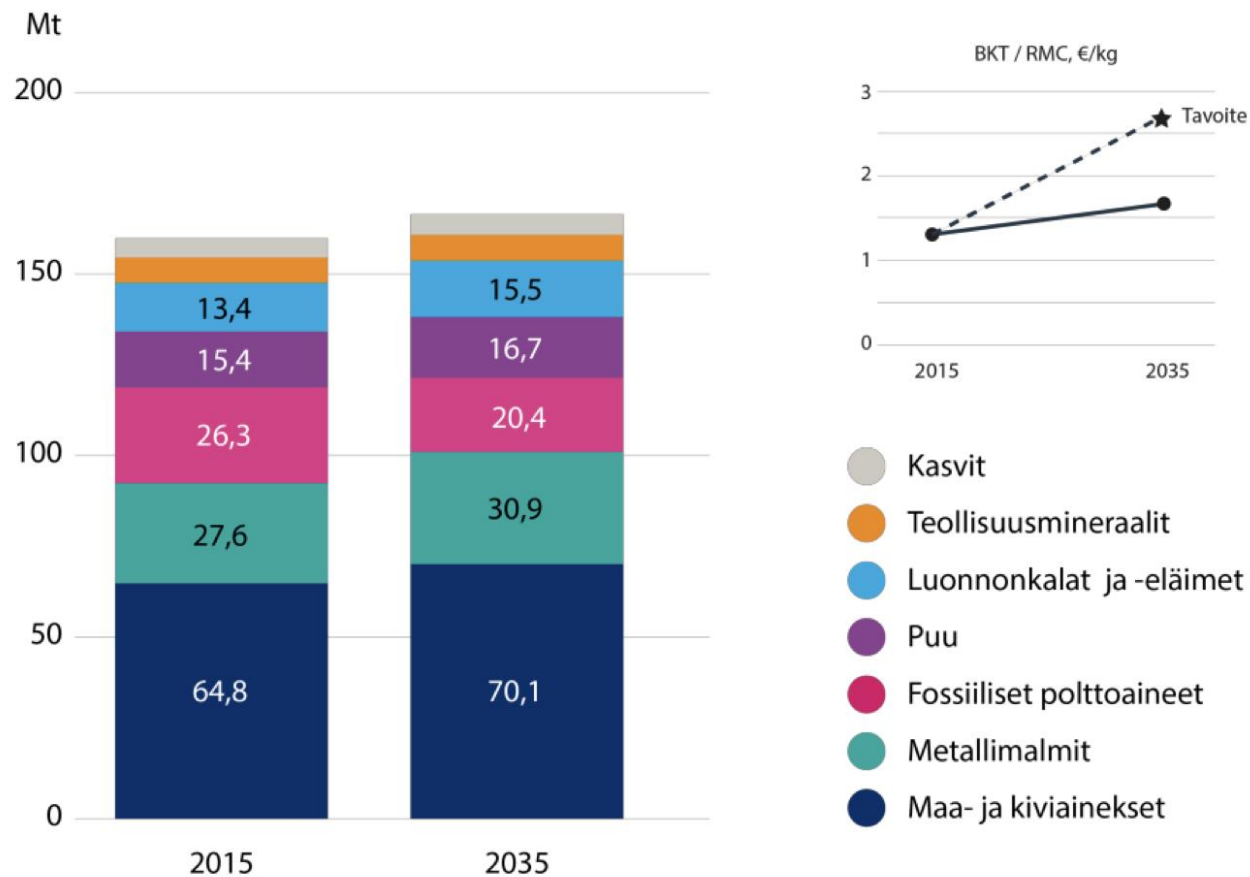
Suomen kiertotalousaste (CMU) on alle 5 %

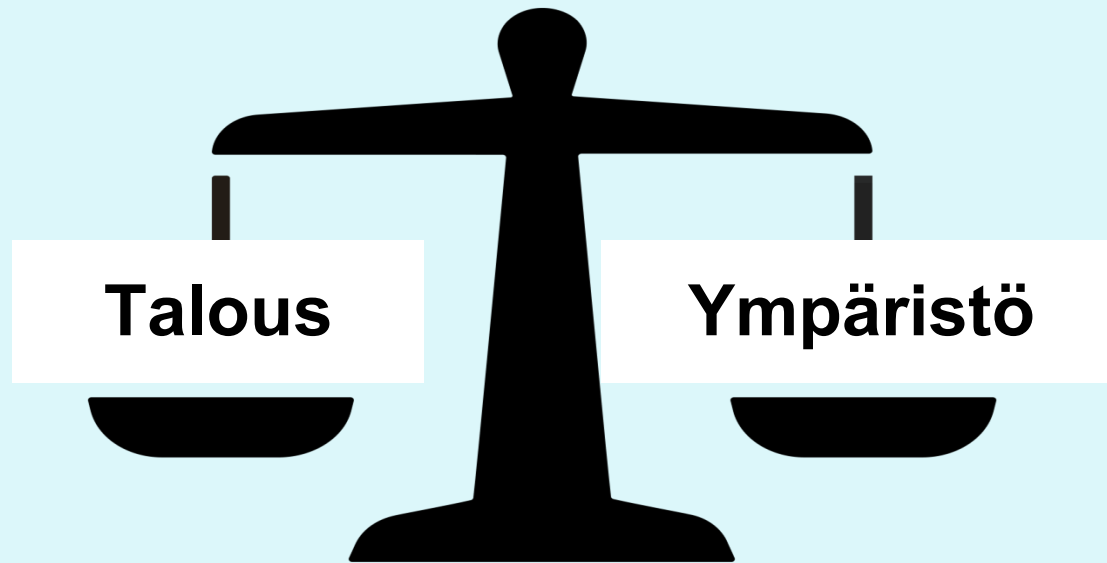
- Kiertotalousaste (CMU) mittaa kierrätetyn materiaalin osuutta kaikesta materiaalin käytöstä.
- Kiertotalouden tila on Suomessa korkeintaan eurooppalaista keskitasoa tai alle.
- Suomi on heikoilla resurssituottavuuden, materiaalien kiertotalousasteen sekä yhdyskuntapakkaus- ja rakennusjätteen kierrätyksen perusteella.
- Kiertotalousasteen nostaminen edellyttää etenkin raaka-aineita hyödyntävien teollisuuden alojen kiertotalouden kehittämistä, kuten hiekan, soran tai rakennusmateriaalien uudelleenkäyttöä.

Suomella on matkaa Euroopan kärkeen

Raaka-aineiden kulutus materiaaliryhmittäin

- Kiertotalousohjelman tavoite on, että raaka-aineiden kulutus vähenee vuoteen 2035 mennessä.
- Skenaariotyön ensimmäisten ja alustavien arvioiden mukaan kulutamme vuonna 2035 luonnonvaroja vielä enemmän kuin nyt.
- Jotta tavoite toteutuu, raaka-aineiden kulutus on saatava laskuun ripeästi.

Taloutta ja ympäristöä ei pidä
asettaa vastakkain. Talouskasvu
on pystyttävä irtikytkemään
materiaalin käytöstä

Tarvitsemme talouden
toimintamallin, joka tuottaa
hyvinvointia maapallon
kantokyvyn rajoissa.

Kiertotalous – uuden kestävän talouden perusta

JUURISYY

Luonnonvarojen
Ylikulutus

Lineaaritalous

ILMENTYMÄT

Ilmastomuutos

Luontokato

RATKAISU

Hiilineutraali kiertotalous

Materiaalitehokkuus,
luonnonvarojen käytön
minimointi

Kiertotalous ei ole vielä osa suomalaisten DNA:ta

- Kiertotalouden yleistuntemus on heikkoa
- Kiertotalous on paljon laajempi kokonaisuus kuin pelkkä kierrätys
- Kiertotalous on talousmalli ei ideologia
- Kiertotalous on ilmastopolitiikan teollisuuspoliittinen ulottuvuus
- Kiertotaloutta joudutaan harjoittamaan Suomessa lineaarisen talouteen optimoidussa sääntely-ympäristössä.
- Kiertotalouden arvo syntyy ekosysteemeissä yritysten, kansalaisten ja yhteiskunnan oppiessa ja vaihtaessa tietoa
- Organisaatioiden siiloutuminen on myrkkyä kiertotalouden etenemiselle
- Kiertotalous on erityisesti rajapinnoilla toteutuvaa liiketoimintaa
- Tärkeimmät päätökset tehdään tuotesuunnitteluvaiheessa ja myös kaavoituksessa.

Kiertotaloudessa

Tuotanto ja kulutus mahtuvat maapallon kantokyvyn rajoihin

Materiaaleja käytetään säästeliämmin ja niihin sitoutunut arvo säilyy mahdollisimman pitkään yhteiskunnassa – tavoitteena suljetut kierrot

Neitseellisten raaka-aineiden käyttö minimoituu ja hukkaa sekä jätettä syntyy mahdollisimman vähän

Kulutus perustuu enenevässä määrin omistamisen sijaan palveluiden käyttämiseen, jakamiseen, vuokraamiseen ja kierrättämiseen

Lineaarisen talousmallin arvoketjut, toimiala-, siilo- ja muut rakenteet on uskallettava murtaa

Älykkäät ratkaisut ja digitalisaatio ovat keskiössä

Taloudellinen hyvinvointi syntyy enenevästi materiaalitalouden sijaan datataloudesta

Yksilön kaipuu hyvään elämään sekä muut arvopohjaiset valinnat korostuvat

Oikotietä onneen ei ole. Edessä on vuosikymmenten mittainen asenneilmapiirin sekä toiminta- ja ansaintamallien uudelleen rakentaminen

Mikä jarruttaa kiertotalouden lentoonlähtöä?

- 1) Markkinapuute – Luonnonvarojen käyttöä ei ole hinnoiteltu, ei ainakaan oikein. Ei synny kysyntää kiertotaloustuotteille.
- 2) Olemassa oleviin lineaaritalouden rakenteisiin on sijoitettu valtavasti rahaa ja osaamista.
- 3) Nykyinen lainsäädäntö on luotu lineaaritaloutta silmällä pitäen.
- 4) Hallinnon voimakas siiloutuminen on myrkkyä kiertotaloudelle

**Kiertotalous on
ratkaisu niin
ympäristö- kuin
taloushaasteisiin.**

**Tarvitsemme
systemisen
muutoksen.**

Systemisen muutoksen maailmassa

- Maailmaa on pystyttävä katsomaan itselle vieraista näkökulmista
- On unohdettava ne ajatusmallit ja arvot, jotka ovat synnyttäneet ongelmat
- Näkemyksemme todellisuudesta on rakennettava uudelleen – erityisesti suhteemme luontoon: "Ihminen tarvitsee luonto – luonto ei ihmistä"

-> **Tarvitaan systemisiä muutoksia, jotta Suomi siirtyy kiertotalouden peränpitäjästä suunnannäyttäjäksi.**

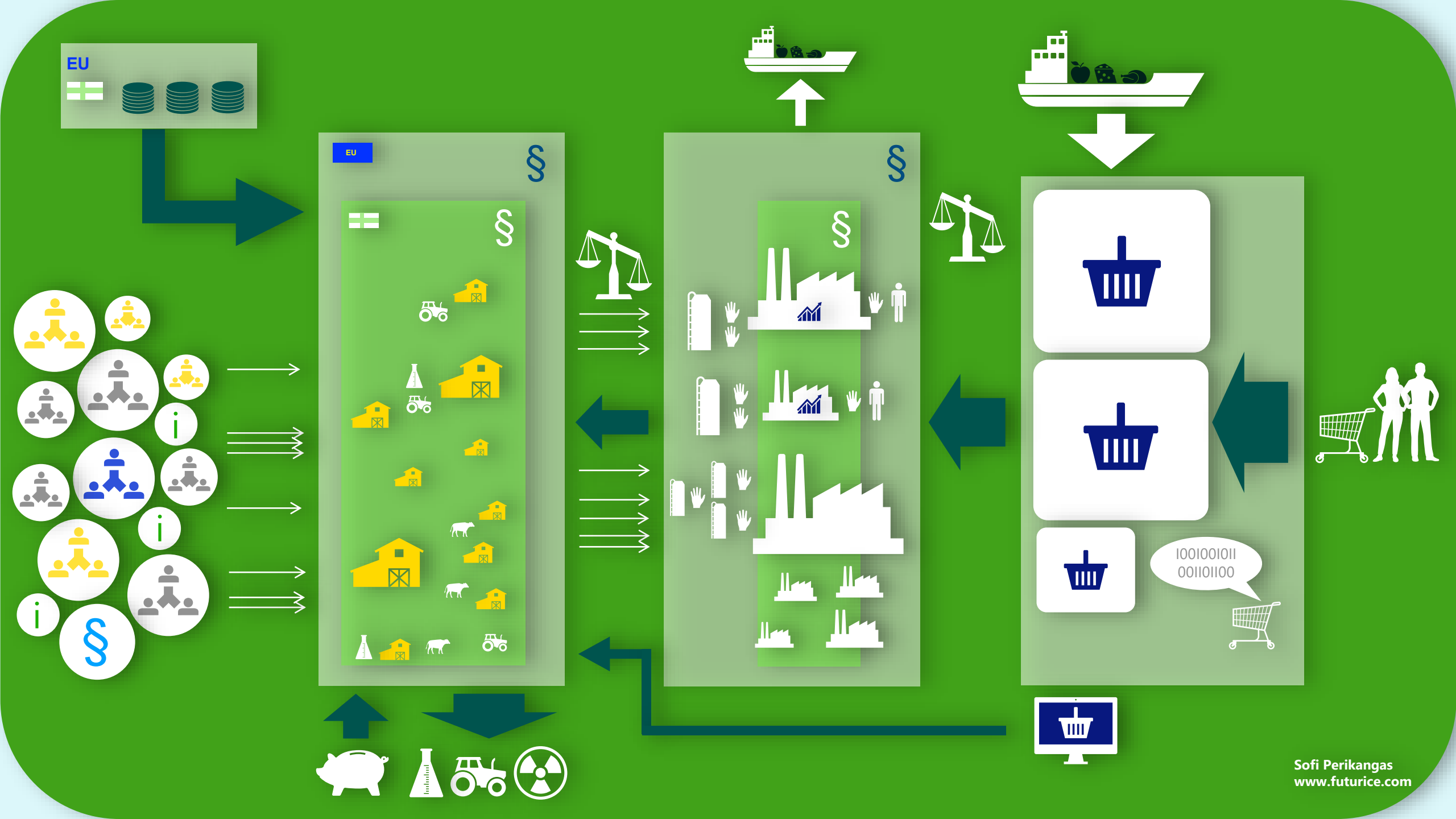
Ympäristöhaasteisiin vastaaminen tulee olemaan lähi-vuosikymmenet tärkein talouskasvun ajuri maailmassa.

- Tarvitaan jättiläismäiset investoinnit, kun viedään läpi uusi , ei-fossiilinen, data- ja kiertotalouteen perustuva teollinen vallankumous
- Tämä transformaatio on valtava mahdollisuus Suomelle – olemme teollisten vallankumousten historiassa ensi kertaa paalupaikalla – meillä on tarvittavaa osaamista

Ruokajärjestelmä on yksi keskeisimmistä sektoreista kiertotaloudessa

- Ruokajärjestelmän osuus globaaleista ympäristövaikutuksista on suuri
- Kiertotalouden strategisessa ohjelmassa uudistuvan ruokajärjestelmän fokuksessa ovat:
  - @ ravinteiden kierrätys
  - @ hiilen sidonta
  - @ ruokahävikin vähentäminen
  - @ kasvispohjainen ruokavalio
- **"Ruokajärjestelmä on poikkeuksellisen tiivis arvoketju – Silti se on pahasti siiloutunut"**

Kiertotalouden green deal

Kiertotalouden green deal on ainutlaatuinen yhteistyö kiertotalousmurroksen kiihdyttämiseksi

- **Vapaaehtoinen strateginen sitoumus**, jossa toimijat sitoutuvat **Kiertotalousohjelman luonnonvaratavoitteita**, hiilineutraaliutta ja kestäväää taloutta edistäviin tavoitteisiin ja toimiin **vuoteen 2035 mennessä**.
- Yrityksille, toimialoille, kunnille ja maakunnille.
- **Tutkimuslaitosten arviointiryhmä** arvioi sitoumusten vaikuttavuutta.
- Sitoumuksiin ja yhteistyöhön **tukea kotipesiltä**: Kiertotalous-Suomi & Finnish Green Building Council.
- Taustalla **tutkimuslaitosten tilannekuva- ja skenaariotyö**. Valmisteltu **yhteistyössä** lähes 90 organisaation ja satojen asiantuntijoiden kanssa (2022-2024).

Kiertotalouden green deal: 27 sitoumusta

(Syyskuu 2025)

FINNFOAM

KAUPUNKILIIKENNE
STADSTRAFIK

RT RAKENNUS-
TEOLLISUUS

Vantaa

nolla_E

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

PIRKANMAA
COUNCIL OF TAMPERE REGION

AFRY
AF PÖYRY

SANDVIK

TAMPERE

NOKIAN
KAUPUNKI

Väylävirasto
Trafikledsverket

KUOPIO

orthex
GROUP

GRK

ECOSCANIDIC
CLEANTECH OF TOMORROW

Metsä

KESKI-SUOMEN LIITTO

BOREALIS

SKANSKA

A-INSINÖÖRIT

SWECO

YLVA

**vantaan
energia**

FY
RA

PORVOO

BORGÅ

Finnfoam Oy

Sitoudumme kehittämään kiertotalouden mukaisia tuotteita ja järjestelmiä, joilla vähennetään rakennusalan materiaalihukkaa ja jätteitä sekä pienennetään rakenteiden hiilijalanjälkeä.

Koko sitoumus
Sitoumus2050-alustalla.

Tavoitteemme vuoteen 2035 mennessä:

- Uusiomateriaalin osuus tuotannosta on 30 %.
- FF-Kierrätyssäkkijärjestelmän avulla hyödyntämiskelpoisen materiaalin osuus on 98 %.
- Biopohjaisten raaka-aineiden pilotista siirrytään täysimittaiseen tuotantoon.
- Pilotoidaan aurinkopaneelien lisälämmöneristysjärjestelmää ja viedään laajamittaiseen käyttöön.

Toteutuskeinoja mm.:

- Kehitämme polystyreenin liuotinkierrätystä ja kasvatamme kierrätysmateriaalin käyttöä, myös purkutyömailta.
- Tehostamme muovisten eristelevyjen ja pakkausstyroksien keräämistä (FF-Kierrätyssäkki-järjestelmä) yhteistyön ja ohjeistuksen avulla.
- Korvaamme fossiilisia raaka-aineita biopohjaisilla ratkaisuilla.
- Kehitämme aurinkopaneelien lisälämmöneristysjärjestelmää, joka parantaa tuotantotehoa ja energiatehokkuutta.

**kiertotalouden
green deal**

Vastuullisuus on yritykselle strateginen valinta –

>>> Yritystasolla kiertotalouden edistämiseen sitoutuminen on yksi näkökulma vastuullisuuskeskusteluun

"Yrityksen toiminnan arvioinnissa viranomaiselle riittää laki – asiakas odottaa enemmän"

" Yrityksen vastuullisuus alkaa siitä mihin laki loppuu"

Tarvitsemme Suomessa enemmän:

- Vuoropuhelua yritysten ja korkeakoulujen ja/tai ammattioppilaitosten kanssa – Ja kiertotalouden edistämisessä nimenomaan kuntien kanssa.
- Kiertotalouden sisällyttämistä opetussuunnitelmiin ja tutkintoperusteisiin kautta linjan
- Kiertotalouden nostamista korkeakoulujen ja ammatillisten oppilaitosten strategiseksi painopistealueeksi

"Meillä on yrityksissä ja kunnissa taitoa lukea tulevaisuutta enemmän kuin kykyä ja rohkeutta viedä näkemyksiämme toimeenpanovaiheeseen "

Kiertotaloudesta tehdään totta

- Kun olemme sisäistäneet kiertotalouden oikean olemuksen, yksilöinä, yrityksinä, kuntina,,,,
- Kun yritykset alkavat kilpailla keskenään kiertotalousratkaisuilla
- Kun kiertotalousajattelu on luonteva osa kuntien hankintatoimintaa
- Kun markkina aidosti ohjaa valintoja kohti kiertotaloutta
- Kun kuluttajien arvopohjaiset valinnat ylittävät ”kriittisen massan”
- Kun olemme sisäistäneet yhteistyön välttämättömyyden yli toimialarajojen ja yli hallinnon siilojen ja yli yksityisen ja julkisen sektorin raja-aitojen

Kohti kestävämpää huomista – Lastemme tähden
Kiitos